

- Dolors Cid -

Psicoanalista, membre
del GPB de Barcelona.
(Barcelona)

Salutació

Quan el joc, l'art, es torna mínim o invers¹

*"- I doncs l'art?...
- És pur joc,
que és igual a pura vida,
que és igual a pur foc".*

Antonio Machado²

BENVINGUTS AL NÚMERO 12 DE LA REVISTA *eipea*

Il·lusionada per la invitació que em fa la revista, tinc ganes de compartir pensaments i, especialment, experiències que espero i desitjo que facin sorgir en vosaltres encara més interès en les persones a les que anomenem autistes.

AUTISTES /ARTISTES

Meltzer deia que els autistes que aconsegueixen sortir d'aquest estat i mobilitzar aspectes en la seva personalitat ho aconsegueixen d'alguna manera que té a veure amb l'art. També fou Meltzer qui va crear i desenvolupar la idea de "conflicte estètic" que ell pensava que podria estar en la base de l'autisme i que tindria a veure amb l'intens conflicte que pot generar en el nadó la bellesa de la mare.

Grans artistes han expressat en la seva obra com de terriblement intensa és la trobada amb la bellesa. Rilke, que es refereix extensament al tema, la defineix com "aquesta part d'allò terrible que encara podem suportar".

EXPERIÈNCIES

Hi ha autistes que semblen la versió microscòpica de l'artista o del filòsof en la seva capacitat de captar i mostrar d'alguna

manera allò essencial i ens desvetlla inquietud la freqüent condició de mínim que té el que produeixen. Veure un noi immers en el grup de ball en què "participa" amb la màxima serietat entre els seus companys, allargant el braç, mostrant el gest de moure en cercle el dit índex de la mà dreta mentre la resta de companys ballen provoca certa admirada estranyesa difícil de descriure; semblaria representar el sùmmum de la síntesi del moviment que és el ball perquè manté la seva essència, moviment del cos, forma i ritme, encara que el miniaturitza a l'extrem.

Observar un altre infant movent una cadira, abraçant-s'hi, asseient-se com en una "falda", guardant al seient o dipositant el valuós per a ell sota el mateix, pujant a saltar sobre el seient de manera que és inevitable que pensem en ritmes i melodies de jocs infantils com "arri tatanet...". També sorprèn com es desplaça amb la cadira -que sempre anirà on ell vulgui- i, quan la deixi en algun lloc, ho farà amb "la confiança" de que, en tornar, la trobarà, complagut, quieta, immòbil on la va col·locar. Aquesta situació ens apropa a la sensibilitat d'un poeta com Juan Ramón Jiménez quan exclama, no sense cert plaer, "com de quietes estan les coses / i què bé s'hi està amb elles".

¹ Traducció realitzada per l'Equip *eipea* de l'original en castellà.

² Traducció del poema a càrrec de l'Equip *eipea*.

Si, com expressa Rilke, hi ha a la bellesa aquesta qualitat de terrible a què ens referíem abans i estem d'acord quan diu que "si l'admirem tant, és només perquè impassible menysté destruir-nos" podríem comprendre que a les persones autistes la bellesa del món, de la naturalesa i del que és humà els resulti tan impossible de tolerar. I així es tornarien mestres de la inversió del pensament i també de la reducció de les formes inventant petites dosis, dosis suportables, dosis mínimes com als exemples que citem. Seria aquesta una de les característiques que els diferenciaria de l'artista que aconsegueix d'alguna manera sostenir l'experiència estètica?

Si reflexionem sobre els fragments d'experiència que presentem, és difícil dir que els autistes entenen molt poc de viure, que estan desconnectats, fora, com en un altre lloc. Perquè com és possible fer síntesis tan essencials d'alguna cosa sense entendre-la? Potser no poden, no vulguin tolerar la bellesa del món i tolerar la vida sent tan atzarosa i canviant com és. ●